

Pracovné listy sú určený na predstavenie minulého času v slovenskom jazyku, pre Ž v rámci úrovne A2. Na strednej úrovni je PL *minulý čas 1 – A*. Pre pokročilejšie skupiny alebo Ž možno použiť PL *minulý čas 1 – B* (hlavný rozdiel medzi *A* a *B* je v tom, že súčasťou PL *B* je aj tvorba lokálu a inštrumentálu) a pre skupiny, pre ktoré je tento PL príliš náročný možno použiť PL *minulý čas – Z*. Skupina preberá MČ v rámci 2. lekcie, priebežne popri preberaná akuzatívu. Na začiatku témy si treba vysvetliť, čo je **minulý čas**, predovšetkým v prípade neslovanských Ž. V *Gramatickej príručke* začína minulý čas na strane 57.

Pomôcky: PL pre každ. Ž, Gramatická príručka, nastrihané karty *verbá – karty*, kartičky s osobnými zámenami a rodmi (ja + ženský rod, ja + mužský rod, ty + mužský rod, ..., ona, on, ono, my, vy, ony, oni) a/alebo kartičky so slovesnými osobami a číslami a rodom (1. osoba jednotného čísla + ženský rod, 2. osoba jednotného čísla + mužský rod...) a kartičky s časovými údajmi. Všetky karičky sú na konci tejto metodiky.

Po vysvetlení minulého času si skupina spolu precvičí tvorbu minulého času. Možno pracovať napr. s obrázkovými kartičkami so slovesami (*verbá – karty*) a kartami s osobnými zámenami alebo slovesnou osobou a číslom a tvoriť jednotlivé tvary. Napr. Ž si vytiahne kartu s obrázkom „plávať“ a kartu „2. osoba jednotného čísla + mužský rod“ a vytvorí požadovaný tvar „*plával si*“. Následne Ž vytvoria vetu. Napr. *Plával si v jazere*. Následne si Ž vyberie kartu s časovými údajmi a vytvorí vetu s časovým údajom. Napr. *Včera si plával v jazere*. Pridávanie časových údajov do viet je dôležité kvôli tomu, aby si Ž precvičovali a uvedomovali správny slovosled.

Následne si možno precvičiť tvorbu minulého času so slovesami, ktoré sú na začiatku uvedené ako príklady (*byť, jesť, môcť, ísť, vidieť, sadnúť si, minúť*) a podobnými slovesami (*sedieť, vedieť, blednúť, stretnúť, spomenúť, zapnúť, zabudnúť si*).

Následne možno prejsť na cvičenia. Pred každým cvičením si skupina prejde dôležitú slovnú zásobu.

Správne odpovede:

Cvičenie 1: Ž píše príbeh zo svojho pohľadu, t.j. podľa toho si vyberajú, ktorý rod používajú. Okrem minulého času menia aj časové údaje tak, aby odkazovali na minulosť a niektoré zámená.

Ako som stretla/stretol Červenú Čiapočku

Včera/pred rokom/minulý týždeň som išla/išiel do hlbokého lesa. Bol to krásny deň. Vtáci spievali a včely ešte nebodali. Ako som tak kráčala/kráčal po lesnej cestičke, stretla/stretol som poraneného vlka. Vlk hlasno vyl a plakal. Išla/išiel k nemu a spýtala/spýtal som sa ho, čo sa stalo. On povedal, že ho veľmi zbila Červená Čiapočka. Spýtala/spýtal som sa, prečo. Vlk odpovedal, že chcel ísť navštíviť jej babku. Zaklopal na dvere. A dvere otvorilo mladé dievča v červenom kabáte a čiapke. Mohlo mať asi pätnásť rokov a päťdesiatpäť kíl. Keď ho uvidelo, vypleštilo oči a začalo kričať, nech odíde. Vlk hovoril, že sa snažil sa povedať, že neje mäso a prišiel na návštevu. Dievča však nepočúvalo a napadlo ho. Najprv ho škrablo dlhými nechtami na tvár. Keď ho zbilo, zakričalo, že je Červená Čiapočka a vlka sa nebojí. Po bitke sa vlk odplazil a...

Cvičenie 2: Ž môžu následne dokončiť príbeh samostatne alebo ako skupina.

minulý čas 1 – A, B, pre učiteľstvo

Cvičenie 4: Ž okrem minulého času sloviess dopĺňajú aj správne tvary slov v akuzatívne.

- a. Keď som mala päť rokov, veľmi rada som jedla vanilkovú zmrzlinu. b. Mária Terézia vládla Česku a Uhorsku. c. Včera o druhej pršalo. d. Marie Curie-Skłodowská bola prvá žena, ktorá dostala Nobelovu cenu. e. V devätnástom storočí navrhol George Stephenson prvú parnú lokomotívu. f. Nemohol/nemohla si minulý týždeň prísť do školy v kostýme klauna? g. Nepripomenula/nepripomenul si mi, že sme mali doniesť desať eur.

Cvičenie 4: Rozprávačka je ženského rodu (pozri prvú vetu), preto časti, ktoré sa týkajú rozprávačky, ž dopĺňajú v ženskom rode.

Minulý rok som bola so sestrou Jankou na dovolenke v Nemecku. Prvý deň prázdnin sme išli vlakom do Berlína. Ráno sme museli vstávať veľmi skoro. Ja som vstala o piatej, ale Janka zaspala a skoro sme nestihli vlak. V Našom kupé sedeli traja chlapci z našej školy a tiež cestovali do Berlína. Vo vlaku s nimi bola zábava. Dva dni sme strávili v Berlíne. Pozreli sme si Berlínsky múr, botanickú záhradu. Ja som vyšla aj na televíznu vežu, aby som videla celý Berlín. Janka sa bojí výšok, preto so mnou nešla. (Ona) navštívila nejaké múzeum. Potom sme odcestovali do Álp. Tam sme sa ubytovali v drevenej chate. Jedno sme si varili na ohnisku pred chatou a umývali sme sa v potoku a plávali sme v jazere. Ja som liezla na skalách v okolí. Na jednej sa práve vyľahli dva malé sokoly. Janka nelezie na skaly, ale zatiaľ nazbierala hríby. Večer sme z nich jedli polievku. Po týždni sme sa vrátili do Bratislavy. Bola to nádherná dovolenka. Čo ste robili cez prázdniny vy? Zažili ste niečo zaujímavé?

ja + ženský rod	ja + mužský rod	ty + ženský rod
ty + mužský rod	ona	on
ono	my	vy
ony / oni	1. osoba jednotného čísla + ženský rod	1. osoba jednotného čísla + mužský rod
2. osoba jednotného čísla + ženský rod	2. osoba jednotného čísla + mužský rod	3. osoba jednotného čísla + ženský rod
3. osoba jednotného čísla + mužský rod	3. osoba jednotného čísla + stredný rod	1. osoba množného čísla
2. osoba množného čísla	3. osoba množného čísla	včera
predvčerom	minule	pred dvoma dňami
minulý rok	v decembri	pred rokom
pred mesiacom	minulú stredu	dávno
na jar	vo štvrtok	ráno
pred týždňom	cez víkend	vo februári